

แผนการสอนประจำบทที่ ๗

รายวิชา การจัดการกิจการพระพุทธศาสนาในกลุ่มประเทศอาเซียน

Buddhist Affairs Management in ASEAN

บทที่ ๗ การจัดการกิจการพระพุทธศาสนาในประเทศสิงคโปร์

Development of Organization for the Administration of Singapore

หัวข้อย่อย

๑. บทนำ
๒. พัฒนาการของประเทศสิงคโปร์
๓. พระพุทธศาสนาและพัฒนากิจการในประเทศสิงคโปร์
๔. รูปแบบการบริหารกิจการพระพุทธศาสนาในประเทศสิงคโปร์
 - ๔.๑ พุทธศาสนาในรูปแบบวัด
 - ๔.๒ พุทธศาสนาแบบสมาคม
๕. สถานการณ์และแนวโน้มของพระพุทธศาสนาในสิงคโปร์
๖. บทสรุป

สรุปแนวคิดที่สำคัญ

สิงคโปร์เป็นประเทศที่มีประวัติและพัฒนากิจการของผู้นับถือพระพุทธศาสนา และในการนับถือพระพุทธศาสนานั้นได้ส่งผลทำให้เกิดเป็นแบบแผนในกลุ่มผู้นับถือ ทั้งชาวจีน ชาวพื้นเมือง และคนไทยพลัดถิ่น ในประเทศสิงคโปร์ ที่นับถือพระพุทธศาสนา ทำให้เกิดพัฒนากิจการของผู้นับถือพระพุทธศาสนาในภาพกว้าง และองค์กรร่วมด้วยเช่นกัน โดยรูปแบบการบริหารจัดการองค์กรในสิงคโปร์เป็นลักษณะขององค์กรการกุศล ที่มีการจัดตั้งตามกฎหมายของประเทศสิงคโปร์ รวมไปถึงมีการจัดตั้งเป็นหน่วยของวัด เช่น มหายานในสิงคโปร์ที่เป็นศาสนสถานในกลุ่มชาวจีนที่เป็นชนพื้นเมืองนับแต่การตั้งประเทศ หรือวัดไทยในกลุ่มชาวไทย หรือแผ่นดินเดิมที่เป็นส่วนสำคัญต่อการก่อตั้งและสถาปนาประเทศสิงคโปร์ร่วมด้วย ในส่วนของการจัดการศึกษามีการบริหารในรูปแบบของมหาวิทยาลัยสงฆ์ เป็นต้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาความหมายการจัดการกิจการพระพุทธศาสนาในประเทศไทยสิงคโปร์
๒. เพื่อศึกษาพัฒนาการของการจัดองค์กรบริหาร
๓. เพื่อศึกษาการจัดองค์กรบริหารกิจการคณะสงฆ์ในอาเซียน อาทิ องค์กรปกครองคณะสงฆ์ องค์กรทางการศึกษา องค์กรอื่น ๆ
๔. เพื่อศึกษาแนวโน้มของกิจการพระพุทธศาสนาต่อการบริหารองค์กร

กิจกรรมระหว่างเรียน

๑. ผู้เรียนศึกษาจากเอกสารประกอบการสอนบทที่ ๗
๒. อาจารย์ผู้สอนบรรยายตามเนื้อหาที่กำหนด
๓. ผู้เรียนซักถาม
๔. อาจารย์ผู้สอนสรุปเนื้อหาประจำบท
๕. ผู้เรียนตอบคำถามประจำบทเพื่อการประเมินผลการเรียน

สื่อการสอน

๑. เอกสารประกอบการสอนรายวิชา
๒. เอกสารประกอบการสอนบทที่ ๗
๓. สื่อ Power point ประจำบท
๔. สื่ออื่น ๆ อาทิ เช่น Flip Chart

การประเมินผล

๑. ประเมินผลจากความสนใจขณะศึกษาของผู้เรียน
๒. การซักถามของผู้เรียน
๓. การสอบกลางภาค

บทที่ ๗

การจัดการกิจการพระพุทธศาสนาในประเทศสิงคโปร์

บทนำ

ประเทศสิงคโปร์ (Singapore) มีชื่ออย่างเป็นทางการว่า สาธารณรัฐสิงคโปร์ (Republic of Singapore) เป็นรัฐสมัยใหม่และเป็นประเทศเกาะที่มีขนาดเล็กที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตั้งอยู่นอกปลายทิศใต้ของคาบสมุทรมลายู ดินแดนของประเทศประกอบด้วยเกาะหลักรูปร่างสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน และมีเกาะที่เล็ก ๆ อยู่ใกล้ อีก ๕๔ เกาะ ประเทศสิงคโปร์แยกจากคาบสมุทรมลายูโดยช่องแคบยะฮอร์ทางทิศเหนือ และจากหมู่เกาะรีเยาของประเทศอินโดนีเซีย โดยช่องแคบสิงคโปร์ทางทิศใต้ ประเทศมีลักษณะแบบเมืองอย่างสูง และคงเหลือพืชพรรณดั้งเดิมเล็กน้อย ดินแดนของประเทศขยายอย่างต่อเนื่องจากการแปรสภาพที่ดิน โดยการถมทะเล

ประเทศสิงคโปร์ยังเป็นศูนย์กลางพาณิชย์สำคัญของโลกอีกแห่ง มีประชากร เกือบ ๕.๕ ล้านคน แม้สิงคโปร์จะมีความหลากหลาย แต่เชื้อชาติเอเชียมีมากที่สุด ๗๖% ของประชากรเป็นชาวจีน โดยมีชนกลุ่มน้อยที่สำคัญ เช่น ชาวมาเลย์ ชาวอินเดีย และชาวยูเรเชีย มีภาษาราชการสี่ภาษา คือ ภาษาอังกฤษ ภาษามลายู ภาษาจีน(ฮกเกี้ยน)และภาษาทมิฬ

ด้านการปกครองรัฐกาลมีรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าคณะ มีรัฐสภาประกอบด้วยสมาชิก ๗๙ คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้ง มีพรรคปฏิบัติการประชาชน(The People's Action Party) เป็นพรรคเดียวที่ปกครองมาโดยตลอด พลเมืองของสิงคโปร์โดยรวมประกอบด้วยชาวจีน ๗๖.๕%, มาเลย์ ๑๓.๘%, อินเดีย ๘.๑% นับถือศาสนา : พุทธ(Buddhism) ๓๓.๓ % เต๋า(Taoism) ๑๐.๙ % คริสต์(Christianity) ๑๘.๓ % อิสลาม(Islam) ๑๔.๗% ฮินดู(Hinduism) ๕.๑ ศาสนาอื่น ๆ ๐.๗ ไม่มีศาสนา ๑๗.๐^๑

ชาวจีนถือว่าเป็นประชากรส่วนใหญ่บนเกาะสิงคโปร์ แต่ก็มีผู้นับถือศาสนาที่แตกต่างกัน คือ กลุ่มจีนที่นับถือพุทธศาสนา มี ๔๓.๐ % กลุ่มจีนที่นับถือเต๋า ๑๔.๔ % กลุ่มจีนที่นับถือศาสนาคริสต์ ๒๐.๑ % กลุ่มจีนที่นับถือศาสนาอื่น ๆ ๐.๕ ๐.๗ % และกลุ่มจีนที่ไม่นับถือศาสนา ๒๑.๘ %^๒ ระบบการปกครอง : สาธารณรัฐ (ประชาธิปไตยแบบรัฐสภา มีสภาเดียว) โดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุข และนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร รายได้เฉลี่ยต่อคน เป็นอันดับ ๑ ในอาเซียน และอันดับ ๑๕ ของโลก แรงงานมีทักษะสูง^๓

^๑ ข้อมูลการสำรวจสำมะโนประชากรของสิงคโปร์ปี พ.ศ.๒๕๕๓ (๒๐๑๐), Singapore Department of Statistics, Census of Population ๒๐๑๐ Statistical Release ๑, Singapore ๒๐๑๑, p.๒๙

^๒ Id.p ๓๐

^๓ <http://www.thai-aec.com/ประเทศอาเซียน> -๑๐ - ประเทศ และดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน ธนู แก้วโอกาส “ประวัติศาสตร์เอเชียยุคใหม่”, กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, ๒๕๕๙, หน้า ๖๑๗-๖๑๙

ในอดีตสิงคโปร์ตั้งอยู่ภายใต้อิทธิพลและการปกครองของหลายประเทศ เช่น โปรตุเกส ฮอลันดา อังกฤษ ญี่ปุ่น หลังจากที่ประกาศตัวเป็นเอกราช เมื่อพ.ศ.๒๕๐๘ แต่นั้นมาสิงคโปร์ก็พยายามพัฒนาและปรับปรุงประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า ประชากรมีมาตรฐานคุณภาพชีวิตที่สูงที่สุดในเอเชีย

ภาพที่ ๗.๑ ลักษณะทางกายภาพของประเทศสิงคโปร์ในปัจจุบัน (พ.ศ.๒๕๕๙)

พัฒนาการของประเทศสิงคโปร์

๑) ยุคโบราณของสิงคโปร์ สิงคโปร์เป็นเมืองที่ตั้งอยู่ปลายสุดแหลมมาลายู เป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรมาเลย์ เดิมชื่อว่า เทมาเส็ก (Temasek) แปลว่า “ดินแดนอันมีน้ำล้อมรอบ” ระยะเวลาเกาะเทมาเส็กไม่มีสถานีทางการค้า และยังเป็นช่องสุมของโจรสลัดที่นำกล้ว ต่อมา ปราภภูมิชนเผ่าพื้นเมือง เช่น มาลายู มาอาศัยอยู่ มีกษัตริย์เป็นผู้ปกครอง ในช่วงศตวรรษที่ ๑๔ เกาะสิงคโปร์อยู่ภายใต้การปกครองของอาณาจักรมณฑลพิทแห่งชวา พงศาวดารมลายู เล่าว่า เจ้าชายปรเมศวรเจ้าครองนครปาเล็มบัง ผู้สืบสายมาจากอาณาจักรศรีวิชัยได้เดินทางแสวงหาดินแดนใหม่เพื่อสร้างเมือง (แต่เรือก็อับปางลง พระองค์ได้ว่ายน้ำขึ้นฝั่ง เห็นสัตว์ชนิดหนึ่งมีรูปร่างลำตัวสีแดงหัวดำหัวคล้ายสิงโตหน้าอกขาว จึงถามคนผู้ติดตามว่า สัตว์ตัวนั้นคืออะไร ได้รับคำตอบว่ามันคือ “สิงโต” พระองค์จึงเปลี่ยนชื่อเทมาเส็ก เป็น **สิงหปุระ**) พระองค์ขับไล่กษัตริย์เดิมและชาวเมืองท้องถิ่นออกไปจากเกาะเทมาเส็ก พวกเขาได้ไปตั้งถิ่นฐานที่เกาะมะละกา ซึ่งกลายเป็นเมืองค้าทางทะเลที่สำคัญในเวลาต่อมา ภายหลังเมืองสิงหปุระก็ได้ตกเป็นของสุลต่านแห่งมะละกา^๔

^๔ ดูรายละเอียดใน วิทย์ บัณฑิตกุล, สิงคโปร์, กรุงเทพฯ: บริษัทวิพริ้นท์ (๑๙๙๙ จำกัด, ๒๕๕๕), หน้า ๑๔-๑๕

ในยุคแรกนี้ ชาวจีนมีเป็นจำนวนน้อย นอกนั้นเป็นชนพื้นเมืองที่อยู่ก่อนที่ชาวจีนจะเข้ามา ต่อมาในต้นศตวรรษที่ ๑๕ เกาะนี้ได้อยู่ภายใต้การยึดครองของอาณาจักรสยาม

ในอดีต หลวงจีนอั้งจิงเคยมาเยี่ยมเยือนอาณาจักรนี้เมื่อ พ.ศ. ๑๒๑๔^๕ และบันทึกว่า อาณาจักรมาเลย์นี้ได้ถูกผนวกรวมเป็นอาณาจักรเดียวกันกับอาณาจักรศรีวิชัย ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกัน^๖ และอาณาจักรศรีวิชัยกลายเป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนาในภูมิภาคแถบนี้ในช่วงเวลานั้น

พุทธศาสนาในยุคนี้ จึงเป็นแบบมหายานในอาณาจักรศรีวิชัย ซึ่งแผ่อิทธิพลและมีความเจริญครอบคลุมในแถบมหาสมุทรอันนี้

๒) ยุคอาณานิคม. ราวปี พ.ศ. ๒๐๔๑ (ค.ศ. ๑๔๙๘) โปรตุเกสเข้ายึดครองมะละกา และสิงคโปร์ไว้ สิงคโปร์ก็กลายเป็นเมืองขึ้น และต่อมาอยู่ภายใต้อิทธิพลของฮอลันดาในช่วงศตวรรษที่ ๑๗ ในยุคแรกนี้ ชาวจีนเริ่มมีจำนวนมากขึ้น ประชากรโดยรวมมีจำนวนหลักพัน ประชากรของสิงคโปร์ส่วนใหญ่เป็นชาวจีนที่อพยพมาจากจีนแผ่นดินใหญ่ และตั้งรกรากอยู่ในเกาะสิงคโปร์ในเวลาต่อมา มีหลายกลุ่ม ได้แก่ จีนฮกเกี้ยนมาจากมณฑลฟูเจี้ยนทางตอนใต้ของจีน กลุ่มนี้มีประชากรมากที่สุด และมักเป็นพ่อค้า นักธุรกิจ อสังหาริมทรัพย์และนายธนาคาร มีบทบาทสำคัญในทางธุรกิจของสิงคโปร์และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จีนแต้จิ๋ว อพยพมาจากเมืองซานไหวกว๋นในมณฑลกวางตุ้ง เป็นกลุ่มที่มีประชากรรองลงมา มักมีอาชีพค้าขาย ทำการประมง เป็นต้น ต่อมาเป็นจีนกวางตุ้ง ส่วนใหญ่มาจากฮ่องกงและมณฑลกวางตุ้ง อีกกลุ่มเป็นจีนแค้ที่อพยพมาจากทางตอนกลางของจีน และกลุ่มสุดท้ายจีนไหหลำ เดินทางมาจากมณฑลไหหลำ ทำหน้าที่เกี่ยวกับการโรงแรมและอุตสาหกรรม^๗

การอพยพของชาวจีน เกิดจากเหตุผลหลายประการ เช่น ปัญหาความยากจน ต้องการแรงงานของเจ้าอาณานิคม ปัญหาด้านประชากรที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นในจีนแผ่นดินใหญ่ เป็นต้น ทำให้ชาวจีนต้องอพยพเข้ามาสู่เกาะสิงคโปร์เพื่อหาแหล่งทำกินใหม่

การนับถือศาสนาในทั้งแบบมหายาน และแบบผสมผสานคือมหายานผสมกับเต๋า เป็นเรื่องของการขอพร อ้อนวอนให้ประสบความสำเร็จในการเดินทางและประกอบกิจการเป็นส่วนมาก และธรรมเนียมปฏิบัติแบบขงจื้อที่ติดมากับชาวจีนอพยพ

๒) ยุคจีนอพยพ เมื่ออังกฤษขยายอิทธิพลเข้ามาบริเวณแหลมมลายูในกลางศตวรรษที่ ๑๘ ประมาณปี พ.ศ. ๒๓๖๐ (ค.ศ. ๑๘๑๘) อังกฤษได้แข่งขันกับดัตช์ในเรื่องอาณานิคม โดยส่งเซอร์ โทมัส สแตมฟอร์ด แรฟเฟิลส์ มาสำรวจดินแดนแถบสิงคโปร์ ตอนนั้นสิงคโปร์มีสุลต่านแห่งรัฐยะโฮร์เป็นผู้ปกครอง แรฟเฟิลส์ได้ตกลงกับสุลต่าน ฮุสเซ็น ชาห์ ว่า จะตั้งสถานีการค้าของอังกฤษที่นี่ อังกฤษได้ขอเช่าเกาะสิงคโปร์จาก

^๕ พระพรหมคุณภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), กาลานุกรมพระพุทธศาสนาในอารยธรรมโลก, (กรุงเทพฯ: ผลิติมม์, ๒๕๕๒), หน้า ๖๘.

^๖ ภูวดล ทรงประเสริฐ, รากเหง้าอิทธิพลการเมืองจีนในอุษาคเนย์, (กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์เนศ พรินท์ติ้ง เซ็นเตอร์ จำกัด ๒๕๕๐) หน้า ๓๒

^๗ วิทย์ บัณฑิตกุล, สิงคโปร์, กรุงเทพฯ: บริษัทวีพริ้นท์ (๑๙๙) จำกัด, ๒๕๕๕, หน้า ๑๔๓-๑๔๔

จักรวรรดิยะโฮร์ซึ่งอยู่ภายใต้การปกครองของฮอลันดา อังกฤษมีสิทธิครอบครองสิงคโปร์ตามข้อตกลงที่ทำกับฮอลันดา ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๓๖๙ สิงคโปร์ถูกปกครองภายใต้ระบบสเตอร์ตส์เซตเทิลเมนต์ (Straits Settlement) ซึ่งบริษัทอินเดียตะวันออกของอังกฤษควบคุมดูแลสิงคโปร์ รวมทั้งปีนังและมะละกาด้วย รัฐบาลอังกฤษได้เข้ามาดูแลระบบนี้เอง ในปี พ.ศ. ๒๔๑๐ สิงคโปร์กลายเป็นอาณานิคม (Crown Colony) อย่างสมบูรณ์จนถึงช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง ญี่ปุ่นจึงได้ขับไล่อังกฤษออกจากสิงคโปร์และเข้าไปยึดครองแทน

พ.ศ. ๒๔๘๙ สิงคโปร์ได้รับการยกฐานะให้เป็นอาณานิคมแบบเอกเทศ (Separate Crown colony) เมื่ออังกฤษกลับมาควบคุมสิงคโปร์อีกครั้งหนึ่ง ภายหลังจากที่สิงคโปร์อยู่ภายใต้การยึดครองของญี่ปุ่นระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง แต่สิงคโปร์นั้นก็ยังอยู่ภายใต้เมืองอารักขาของอังกฤษ โดยมีข้อตกลงบางอย่างร่วมกัน

ด้วยการปกครองของอังกฤษและการบริหารงานที่ทันสมัยของแรฟเฟิลส์ ทำให้สิงคโปร์กลายเป็นเมืองเจริญด้านการค้าที่ผู้คนให้ความสนใจเข้ามาอยู่อาศัยเป็นจำนวนมาก ระยะเวลาที่พบว่ประชากรครึ่งเกาะสิงคโปร์เป็นชาวจีน (พ.ศ. ๒๓๗๐) จนเมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๓ มีมากเกินครึ่ง เมื่อรองลงมาคือชาวอินเดีย และชาติอื่นๆ^๔

พระพุทธศาสนาแบบมหายาน และแบบผสมผสานกับเต๋า รวมทั้งธรรมเนียมปฏิบัติแบบขงจื้อมีอิทธิพลต่อการสร้างความเข้มแข็งให้กับชาวจีนในยุคนี้^๕ ชาวจีนยังได้สร้างวัดเทียนฮกเก้ง (วัดฮกเกี้ยนที่เก่าแก่ที่สุด เป็นวัดในลัทธิเต๋า) เพื่อถวายให้กับเจ้าแม่มาจู่ผู้เป็นเทพิตาแห่งท้องทะเลมีอิทธิฤทธิ์บังคับคลื่นลมในทะเลให้สงบ โดยชาวจีนเชื่อว่าทำให้พวกเขาเดินทางมาถึงสิงคโปร์ได้อย่างปลอดภัย

ในขณะนี้ มีการสร้างพุทธศาสนาที่น่าสนใจ (พ.ศ. ๒๔๗๐) เช่น วัดศากยมุนีพุทธคยา เป็นวัดไทยที่สร้างพระภิกษุไทยนามว่า “วุฒิสาระ” สถาปัตยกรรมเป็นแบบไทย ภายใต้วัดมีพระพุทธรูปองค์ใหญ่ ประทับอยู่ใต้โคมไฟสว่างไสวนับพันดวง นอกจากนี้ ยังมีวัดเปียวซันฮุดฉ่อ วัดเหลียงซานซี ซึ่งสร้างถวายเจ้าแม่กวนอิมครอบครว้ที่มีบุตรยากมักมาอธิษฐานขอที่วัดนี้ ซึ่งวัดทั้งสามแห่งนี้ตั้งอยู่ไม่ไกลกัน

๔) ยุครวมชาติเข้ากับมาเลเซีย เมื่อสิงคโปร์เห็นมาเลเซียได้รับเอกราชจากอังกฤษ สิงคโปร์จึงขอรวมชาติเข้ากับมลายูกลายเป็นสหภาพมลายา เพื่อจะได้ไม่เป็นเมืองขึ้นของอังกฤษอีก แต่สิงคโปร์ก็ไม่พอใจกับมาเลเซียเพราะมีการเหยียดชนชาติกัน(ชาวจีนกับชาวมาเลย์) บวกกับมีผลประโยชน์ที่จัดสรรไม่ลงตัว ทำให้ไม่สามารถรวมตัวกันได้ จึงแยกตัวออกมาจากสหพันธ์มลายา และต่อมา พรรคกิจประชาชนของสิงคโปร์ประกาศให้สิงคโปร์เป็นเอกราชตั้งแต่วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๐๘ ตั้งแต่นั้นมาในชื่อ **สาธารณรัฐสิงคโปร์** ในยุคนี้พุทธแบบมหายาน เต๋าและขงจื้อ ซึ่งเป็นรากฐานทางวัฒนธรรมของชาวจีนส่วนใหญ่ ทำให้มีรูปแบบของการดำเนินชีวิตที่แตกต่างจากชาวมาเลย์ ศาสนาก็เป็นตัวกระตุ้นให้ชาวจีนไม่อาจรวมชาติเข้ากับสหพันธ์ได้ เป็นอีกเหตุผลที่สิงคโปร์ขอแยกจากสหพันธ์ในเวลาต่อมา และระยะหลังรัฐได้ส่งเสริมให้ปฏิบัติตามค่านิยมแบบขงจื้อ เพื่อต้านวัฒนธรรมแบบตะวันตกในส่วนที่จะทำลายวิถีชีวิตแบบเอเชีย

๕) ยุคเอกราชถึงปัจจุบัน /ยุคกำเนิดอาเซียน นับจากปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ที่สิงคโปร์ประกาศตนเป็นประเทศเอกราช มีอำนาจอธิปไตยของตนเอง โดยปกครองในรูปของสาธารณรัฐ มีพรรคการเมืองเดียว

^๔ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๙ -๒๐

^๕ วิไล ศิลปะอาษา, **โลกทัศน์ของคนสิงคโปร์จากภษิต**, (พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๕๗) หน้า ๖-๗

หลังจากนั้นสิงคโปร์ก็อยู่ภายใต้การปกครองของนายกรัฐมนตรีเพียงคนเดียวเป็นเวลานานถึง ๒๕ ปี ซึ่งก็คือ **นาย ลี กวน ยู** ผู้ทำให้สิงคโปร์พัฒนาอย่างรวดเร็ว กลายเป็นประเทศที่มีความมั่นคงทางการเมืองมากที่สุดประเทศหนึ่งของโลก มีรัฐบาลที่มาจากพรรคเดียว เป็นรัฐบาลเสียงข้างมาก และมีการควบคุมสิทธิเสรีภาพของสื่อสารมวลชนและประชาชนในการวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลอย่างค่อนข้างเข้มงวด^{๑๐}

ในยุคเอกราชนี้ รัฐบาลระบียบศาสนาให้อยู่ใต้การปกครองของรัฐอย่างเข้มงวด ในด้านพุทธศาสนาในสิงคโปร์ มีการก่อสร้างวัดในฝ่ายมหายานที่สำคัญ เช่น วัดพระเชี้ยวแก้ว โดยใช้สถาปัตยกรรมตามแบบของราชวงศ์ถัง และเป็นแหล่งรวมความรู้ทางพุทธศาสนาในภูมิภาคนี้ไว้อย่างหลากหลาย

พ.ศ. ๒๕๐๙ "องค์การคณะสงฆ์แห่งสิงคโปร์" (Singapore Buddhist Sangha Organization) ได้ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางของพระสงฆ์ในสิงคโปร์ โดยมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่วัดโพรคาร์กซี (Phor Kark See)

ท่านธรรมรัตน์(พระภิกษุศรีลังกา)และชาวสิงคโปร์กลุ่มหนึ่งจึงได้ก่อตั้ง "สมาคมวิจัยพุทธศาสนา" (Buddhist Research Society) ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๔. ต้นปี พ.ศ. ๒๕๒๙ **พุทธสมาคมมหาปรัชญา** (Mahaprajna Buddhist Society) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนได้เรียนรู้ถึงความหมายและการปฏิบัติธรรมในพุทธศาสนา กิจกรรมหลักคือการสอนพุทธศาสนาทั้งแบบอินเดียและแบบจีนให้แก่สมาชิก

ในยุคนี้เป็นสมัยที่สิงคโปร์เจริญอย่างสูงสุด มีองค์กรทางด้านพระพุทธศาสนาโดยรวมมากถึง ๑,๙๒๒ องค์กร และมีการเปิดสอนพระพุทธศาสนาร่วมกับต่างประเทศ เช่น ไทย ศรีลังกา โดยวิทยาลัยสงฆ์พระพุทธศาสนา(Buddhist College of Singapore) ซึ่งตั้งอยู่ ณ วัดก๊ก เมง ซาน(Kong Meng San) พ.ศ. ๒๕๕๑ พระสงฆ์ในภูมิภาคอาเซียน เช่น ไทย ต่างมุ่งหน้าเพื่อไปเผยแผ่คำสอนในสิงคโปร์ผ่านวัดถุ เช่น ของชลัง ขณะที่ชาวสิงคโปร์เองต่างก็ต้องการที่พึ่งทางใจในรูปของวัดถุเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการประกอบธุรกิจ และชาวสิงคโปร์เป็นจำนวนมากที่ต้องการศึกษา ปฏิบัติธรรม ผ่านสมาคมและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่ให้ความรู้ในด้านพุทธศาสนาต่างก็มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

^{๑๐} ดูรายละเอียดอื่น ๆ ใน ดี.จี.ฮอลล์, ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้: สุวรรณภูมิ-อุษาคเนย์ภาคพิสดาร (เล่ม ๒), กรุงเทพฯ: ท่านผู้พิทักษ์บุญญา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา และคณะ แปล. (มูลนิธิโตโยต้าแห่งประเทศไทย. ๒๕๔๙) หน้า ๘๒๕ -๘๓๐

พระพุทธศาสนาและพัฒนาการในประเทศสิงคโปร์

พระพุทธศาสนาเริ่มต้นในประเทศสิงคโปร์มาตั้งแต่สมัยศรีวิชัย ต่อมาก็มีชาวจีนโพ้นทะเลได้มาตั้งรกรากอยู่ที่สิงคโปร์พร้อมกับนำพระพุทธศาสนาแบบมหายานเข้ามาด้วย ซึ่งเป็นศาสนาที่แพร่หลายในภูมิภาคนี้ในเวลาต่อมา พระพุทธศาสนาในสิงคโปร์ยุคแรกมีลักษณะผสมผสานทางความเชื่อกับศาสนาเต๋า (Taoism) ส่วนหลักปฏิบัติจะเน้นจริยธรรมขงจื้อ เช่น ความกตัญญูตเวที สัมพันธทางเครือญาติ มารยาททางสังคม ความประหยัดมัธยัสถ์ การเคารพกฎหมาย และการยกย่องการศึกษาที่ถูกต้อง เป็นต้น ปัจจุบันชาวจีนสิงคโปร์มีแนวโน้มที่จะแยกแยะระหว่าง "พระพุทธศาสนา" กับ "ศาสนาเต๋า" มากขึ้น จากการสำรวจประชากรใน พ.ศ. ๒๕๕๓ มีชาวพุทธ ๓๓.๓ % ผู้ที่นับถือเต๋าเพียง ๑๐.๙ %

วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่ชาวพุทธสิงคโปร์ให้ความสำคัญ คือ **วันวิสาขบูชา** ซึ่งจะตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๖ (ราวเดือนพฤษภาคม) เป็นวันที่พระพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน ชาวพุทธในสิงคโปร์จะมาเวียนเทียนที่วัดกงเม้งซันป้อคาก ร่วมบำเพ็ญบุญ ปล่อยนกปล่อยปลา จัดโรงทานเลี้ยงอาหารคนอยากจน เจริญภาวนา เป็นต้น

เมื่อศึกษาในรายละเอียดของพระพุทธศาสนาในประเทศสิงคโปร์ จะพบว่ามีหลากหลายรูปแบบ คือ **วัด สมาคม สถาบันการศึกษา**

รูปแบบการบริหารกิจการพระพุทธศาสนาในประเทศสิงคโปร์

๑. พุทธศาสนาในรูปแบบวัด

การปฏิบัติของชาวพุทธสิงคโปร์โดยทั่วไปคือ การกราบไหว้พระพุทธรูป การเสี่ยงเซียมซี และบางครั้งก็นั่งสมาธิอย่างเงียบๆ ในสิงคโปร์มักพบเห็นพระสงฆ์ได้ก็แต่ในวัดใหญ่ๆ เช่น วัดชวณหลิน (Shuang Lin Si) วัดหลงซัน (Long Shan) และวัดโพร์คาร์กซี (Phor Kark See) เป็นต้น ถือได้ว่าคณะสงฆ์ในสิงคโปร์มีความโดดเด่นน้อยกว่าคณะสงฆ์อื่นในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

วัดมหายานมีอยู่หลายแห่ง ทำหน้าที่เผยแผ่ศาสนา และตั้งโรงเรียนสอนหนังสือและรับผิชอบเลี้ยงเด็กกำพร้าก็มี^{๑๑}

มีวัดที่สำคัญ ๆ ในสิงคโปร์ในฝ่ายมหายาน ได้แก่ วัดเซียน จู กง (Xian Zu Gong Temple) วัดตันลีชงซู (Tan Si Chong Su Temple) วัดซัมบาวัง (Sembawang God of Wealth Temple) วัดเจ้าแม่กวนอิม (Kuan Im Tng Temple, Joo Chiat) วัดเยี่ยไห่ซิง (Yueh Hai Ching Temple หรือ Wak Hai Cheng Bio) วัดเทียนฮกเก้ง (Thian Hock Keng Temple) วัดพระเขี้ยวแก้ว (The Buddha Tooth Relic Temple and Museum) วัดเจ้าแม่กวนอิมทังฮุดโจ้ว (Kwan Im Thong Hood Cho) วัดโพร์คาร์กซี (Phor Kark See) ฯลฯ

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๙ "องค์การคณะสงฆ์แห่งสิงคโปร์" (Singapore Buddhist Sangha Organization) ได้ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางของพระสงฆ์ในสิงคโปร์ โดยมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่วัดโพร์คาร์กซี (Phor Kark See) ใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสาร และมีสมาชิกอยู่เพียง ๕๘ รูปเท่านั้น (สถิติ ปี ค.ศ. ๑๙๘๙)

^{๑๑} <http://www.wikiwand.com/th/ศาสนาพุทธในประเทศสิงคโปร์>, ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๙.

นอกจากนี้ยังมี "สมาพันธ์ชาวพุทธสิงคโปร์" (Singapore Buddhist Federation) ซึ่งก่อตั้งขึ้นก่อน สมาชิกมีทั้งพระสงฆ์และฆราวาสซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นชาวพุทธจีน และใช้ภาษาจีนกลางในการติดต่อ พระสงฆ์ซึ่งพูดได้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาจีนกลาง และเป็นสมาชิกของทั้งสององค์การมีเป็นจำนวนมาก

พระพุทธรูปศานิกายเถรวาท ก็มีคนนับถืออยู่บ้างในสิงคโปร์ แต่ไม่มากเหมือนมหายาน มีวัดไทยที่สำคัญ เช่น วัดอนันตเมตตยาราม สร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๙ และวัดป่าเลไลยก์ สร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๖ นอกจากนี้ก็จะเป็นวัดพม่า วัดลังกา (วัดศรีลังการามายณะ)^{๑๒} แต่ละวัดมีบทบาทสำคัญในการให้การช่วยเหลือทางการศึกษาและพิธีกรรมทางศาสนาแก่ประชาชนในประเทศของตนที่เข้าไปทำงานในประเทศสิงคโปร์

รวมวัดพุทธในสิงคโปร์มีทั้งหมด ๑๒๒ วัด ส่วนใหญ่เป็นวัดในฝ่ายมหายาน ในจำนวนนี้มีวัดฝ่ายเถรวาท จำนวน ๕ วัด ชาวสิงคโปร์ใช้วัดเป็นที่บำเพ็ญกิจกรรมทางพุทธศาสนา เช่น สวดมนต์ เจริญสมาธิวิปัสสนา สันทนาการธรรม สังคมสงเคราะห์^{๑๓} รวมทั้งเป็นสถานที่ขอพรเพื่อโชคลาภในธุรกิจและความเป็นสิริมงคล คนสิงคโปร์นิยมยังมาขอพรให้เทพเจ้าช่วยปกป้องให้แคล้วคลาดจากศัตรูหรือภัยอันตรายอีกด้วย

๒. พุทธศาสนาแบบสมาคม^{๑๔}

การไหว้พระและประกอบพิธีศาสนาที่วัดจีนในสิงคโปร์ ไม่อาจดึงดูดความสนใจของคนหนุ่มสาวสิงคโปร์ในยุคปัจจุบันมากนัก คนรุ่นใหม่มีความสนใจศึกษาพุทธปรัชญา จริยธรรม และการปฏิบัติธรรมกันอย่างกว้างขวาง รวมทั้งการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ความสนใจดังกล่าวนี้เกิดขึ้นในหมู่ฆราวาสชาวสิงคโปร์ และเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างต่อเนื่องจนเกินกว่าจำนวนของครูที่มีอยู่ องค์กรต่าง ๆ จึงถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการนี้ จนกลายเป็นความเคลื่อนไหวใหม่ที่เรียกว่า "พุทธศาสนาแบบสมาคม" (Associational Buddhism) โดยมีจำนวนสมาชิกที่แน่นอน และสมาชิกมีความสนใจต่อคำสอนและวิถีปฏิบัติ โดยเฉพาะของพุทธศาสนาในแบบของตน

สมาคมในสิงคโปร์มีสมาคมพุทธมากถึง ๑,๘๐๐ สมาคม^{๑๕} นับเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญของพุทธศาสนาในสิงคโปร์ มีรายละเอียดที่น่าสนใจ เช่น

๑) ห้องสมุดพุทธศาสนา (Buddhist Library)

ท่านธรรมรัตน์ พระภิกษุศรีลังกาผู้ได้รับแรงบันดาลใจจากงานของท่านธรรมนันทะในกรุงกัวลาลัมเปอร์ ต้องการส่งเสริมกิจกรรมการศึกษา การปฏิบัติสมาธิภาวนา และการเผยแผ่พุทธศาสนา (ซึ่งสมัยนั้นสถานที่สำหรับกระทำกิจกรรมดังกล่าวยังไม่มี) ท่านและชาวสิงคโปร์กลุ่มหนึ่งจึงได้ก่อตั้ง "สมาคมวิจัยพุทธศาสนา" (Buddhist Research Society) ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ และได้พัฒนาต่อมาจนกลายเป็น "ห้องสมุด

^{๑๒} ดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน พันธุ์ ดอกบัว, รศ., ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาในนานาประเทศ, กรุงเทพฯ: โสภณการพิมพ์, ๒๕๕๔) หน้า ๓๓๙-๓๔๐.

^{๑๓} กรมการศาสนา, ศาสนาในอาเซียน, (กรุงเทพฯ: การศาสนา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๕๗) หน้า ๗๒.

^{๑๔} "พระพุทธศาสนาในสิงคโปร์" โดย ทวีวัฒน์ ปุณทริกวิวัฒน์ (อ้างใน <http://www.dhammadjak.net/forums/viewtopic.php?t=๓๑๕๘๔> , ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๙)

^{๑๕} กรมการศาสนา, ศาสนาในอาเซียน, (กรุงเทพฯ: การศาสนา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๕๗) หน้า ๗๒.

พุทธศาสนา" (เปิดเป็นทางการในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๖) หอสมุดได้จัดกิจกรรมการบรรยายและปาฐกถาในหัวข้อพุทธศาสนา รวมทั้งการปฏิบัติธรรมภายใต้การนำของพระภิกษุอยู่เป็นประจำ

แม้ว่าพระภิกษุสิงหลจะเป็นผู้สังเกตเห็นถึงความจำเป็น และริเริ่มการก่อตั้งสมาคมแห่งนี้ แต่เสียงตอบรับส่วนใหญ่มาจากชาวพุทธจีนในสิงคโปร์ การบรรยายธรรมกระทำด้วยภาษาอังกฤษหรือภาษาจีนกลาง (โดยมีการแปลเป็นภาษาจีนฮกเกี้ยน) สมาชิกของหอสมุดพุทธศาสนาส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนหนุ่มสาวเชื้อสายจีน มีการศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป และหนึ่งในสามมีการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย

๒) พุทธสมาคมมหาปรัชญา (Mahaprajna Buddhist Society)

สมาคมนี้ก่อตั้งขึ้นเมื่อต้นปี พ.ศ. ๒๕๒๙ โดยมีพระภิกษุจากไต้หวันเป็นที่ปรึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนได้เรียนรู้ถึงความหมายและการปฏิบัติธรรมในพุทธศาสนา กิจกรรมหลักอันหนึ่งได้แก่การสอนพุทธศาสนาทั้งแบบอินเดียและแบบจีนให้แก่สมาชิก โดยแบ่งเป็น ๔ ระดับ คือ ชั้นแนะนำ ชั้นต้น ชั้นกลาง และชั้นสูง (แต่ละชั้นมี ๒๔ คาบ และแต่ละคาบใช้เวลา ๒ ชั่วโมง) การบรรยายส่วนใหญ่เป็นภาษาจีนกลาง นอกจากนี้ ยังมีการสวดมนต์ โดยสวดจากพระสูตรมหายานเป็นภาษาจีนกลางหรือจีนฮกเกี้ยน เพื่อให้เกิดความเบิกบานทางจิตใจ ความก้าวหน้าในการปฏิบัติธรรม และความสามัคคีในหมู่สมาชิก สมาคมได้แยกแยะความแตกต่างระหว่างพุทธศาสนากับศาสนาเต๋าให้เห็นอย่างชัดเจน สมาชิกส่วนใหญ่เป็นชาวจีน มีสมาชิกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๓) กลุ่มพุทธสมาคมแห่งมหาวิทยาลัย (Buddhist societies in tertiary educational institutions)

กลุ่มพุทธสมาคมแห่งมหาวิทยาลัย ประกอบด้วยพุทธสมาคมของมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ (National University of Singapore) สถาบันเทคโนโลยีหนานยาง (Nanyang Technological Institute) สิงคโปร์โพลีเทคนิค (Singapore Polytechnic) และพุทธสมาคมเจ็อันโพลีเทคนิค (Ngee Ann Polytechnic Buddhist Society) สมาชิกส่วนใหญ่เป็นชาวจีน มีชาวอินเดียบ้าง แต่ไม่มีชาวมาเลย์ กลุ่มพุทธสมาคมแห่งมหาวิทยาลัยจะมีกิจกรรมที่หลากหลาย และสัมพันธ์กับองค์กรพุทธศาสนาอื่น ๆ ในสิงคโปร์

ตัวอย่างเช่น พุทธสมาคมเจ็อันโพลีเทคนิค มีกิจกรรมสอนพุทธธรรมและการปฏิบัติสมาธิภาวนา มีการสวดมนต์เป็นภาษาบาลีก่อนการเรียน มีการบรรยายและการแสดงปาฐกถาเป็นครั้งคราว มีการจัดแสดงหนังสือ การเยี่ยมบ้านคนชรา และการเยือนวัดพุทธศาสนานิกายต่าง ๆ ทั้งในแบบไทย ทิเบต ศรีลังกา และจีน เพื่อการเรียนรู้พุทธศาสนาที่หลากหลาย เป็นต้น

๔) สมาคมพุทธศาสนาแห่งสิงคโปร์ (Singapore Buddha Sasana Society)

สมาคมมีวัตถุประสงค์ในการนำเสนอพุทธศาสนาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมกับความก้าวหน้าของสังคมสมัยใหม่ ขณะเดียวกันก็เป็นการแสดงความเคารพในรากเหง้าทางวัฒนธรรมอันมีมาตั้งแต่โบราณด้วย โดยมุ่งเน้นคำสอนพุทธศาสนาทั้งฝ่ายเถรวาทและมหายาน มีกรรมการบริหารประกอบด้วยคนหนุ่มสาวจีน ๑๕ คน โดยมีลามะทาชิเท็นซินลา พระภิกษุทิเบตพักอาศัยอยู่ประจำ

นอกจากนี้ยังมีบ้านพักชาวพุทธแห่งสิงคโปร์ (The Singapore Buddhist Lodge) สหภาพชาวพุทธ (Buddhist Union) สมาพันธ์ชาวพุทธสิงคโปร์ (Singapore Buddhist Federation) พุทธสมาคมจีนแห่ง

สิงคโปร์ (Singapore Chinese Buddhist Association) สมาคมธรรมจักร (Dharma Cakra Society) และองค์กรพุทธยานแห่งสิงคโปร์ (Singapore Buddha-Yana Organization) เป็นต้น

"พุทธศาสนาแบบสมาคม" ในสิงคโปร์ มีคำสอนและหลักการปฏิบัติที่หลากหลายมาก ตัวอย่างเช่น ศูนย์ยุวพุทธอานันทเมตไตรย์ (Ananda Metyarna Buddhist Youth Circle) ที่วัดพุทธอานันทเมตไตรย์ มีการปฏิบัติแบบเถรวาทภายใต้การนำของพระสงฆ์ไทย ขณะที่สมาชิกของวัดทิเบต (Sakya Tenphel Ling) จะประกอบพิธีกรรมและปฏิบัติแบบทิเบต ภายใต้การนำของพระสงฆ์ที่บวชในฝ่ายวัชรยาน^{๑๖} ด้วยลักษณะเช่นนี้ ชาวจีนสิงคโปร์ได้พบกับคำสอนรูปแบบต่างๆ ของพุทธศาสนาในโลกปัจจุบัน มิได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะพุทธศาสนาแบบจีนเท่านั้น สิงคโปร์แม้จะได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมจีนเป็นอย่างมาก แต่สังคมสิงคโปร์ก็ได้พัฒนาวัฒนธรรมสิงคโปร์ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตนขึ้นมาเช่นเดียวกัน

๕) พุทธศาสนาในรูปวิทยาลัย (The Buddhist College of Singapore)

วิทยาลัยสงฆ์แห่งพระพุทธศาสนาสิงคโปร์ ก่อตั้งขึ้นมาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๘ ระยะเริ่มแรกนั้นจัดการศึกษาเป็นลักษณะแบบให้เปล่า ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากท่าน ซิก กวาง เซง (Sik Kwang Seng อธิบดีและเจ้าอาวาสวัดก๊ก เมง ซัน (Kong Meng San) มีนิตินิตประมาณร้อยละห้า โดยมากเป็นนิตินิตนานาชาติ เช่น เวียดนาม จีน กัมพูชา และไต้หวัน เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๑ วิทยาลัยแห่งนี้เข้าเป็นสถาบันสมทบของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยแห่งประเทศไทย และมหาวิทยาลัยยาเกลเนีย (Kelaniya) ในศรีลังกา ได้เปิดหลักสูตรพระพุทธศาสนาในระดับปริญญาตรี ถือได้ว่าเป็นความร่วมมือในการจัดการศึกษาพระพุทธศาสนาอย่างเป็นระบบในรูปแบบของมหาวิทยาลัย^{๑๗}

จากที่กล่าวมานี้ จะเห็นว่า การศึกษาพระพุทธศาสนาในประเทศสิงคโปร์นั้นมีหลากหลายรูปแบบ ทั้งในรูปสมาคม วัด สถาบันการศึกษา โดยเฉพาะสมาคมถือว่ามีคามเข้มแข็งและมีจำนวนมาก ด้วยเหตุผลที่ชาวสิงคโปร์ต้องรวมตัวกันเพื่อผลทางธุรกิจและความเป็นชาติพันธุ์เดียวกัน

สถานการณ์และแนวโน้มของพระพุทธศาสนาในสิงคโปร์

การจัดตั้งสมาคมในยุคแรกเริ่ม เดิมก่อตั้งขึ้นมาเพื่อผลประโยชน์ทางการค้าเป็นสำคัญ ต่อมาได้พัฒนาเป็นรูปแบบของการเผยแผ่พุทธศาสนาอย่างเต็มตัวในปัจจุบัน คาดว่าในอนาคตนี้ จะขยายสาขาออกจากสิงคโปร์ไปอยู่ในประเทศอื่น ๆ ควบคู่ไปกับเศรษฐกิจซึ่งมีชาวจีนเดินทางไปค้าขายกับชาติอื่นทั้งในเอเชียและตะวันตกทั่วโลก ทำให้การขยายตัวของพระพุทธศาสนามีเพิ่มมากยิ่งขึ้นด้วย โดยเฉพาะพระพุทธศาสนาในฝ่ายมหายานในรูปแบบของสมาคม

วัดโดยส่วนใหญ่จะกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวและกลายเป็นเพียงสถานที่ประกอบพิธีกรรมเท่านั้น จะสูญเสียบทบาทสำคัญในการเผยแผ่คำสอนโดยตรง ขณะเดียวกันก็อาจมีบางวัดที่ใช้ประโยชน์จากที่วัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวดึงดูดคนมาสู่การปฏิบัติธรรมและประตูสู่การศึกษาพระพุทธศาสนาอย่างจริงจัง

^{๑๖} วัดทิเบตในสิงคโปร์, <http://www.sakyatenphelling.org/>, ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๙

^{๑๗} The Buddhist College of Singapore, <http://www.bcs.edu.sg/en/>, ๑๑ มิ.ย. ๒๕๕๙

ขณะที่พระพุทธศาสนาเถรวาท จะมีบทบาทในสิงคโปร์เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในแง่ของการเรียนการสอนที่เป็นระบบในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ปริญญาตรีโท และเอก และมีการแลกเปลี่ยนนักศึกษากับภูมิภาคอื่น รวมทั้งเปิดกว้างให้ฆราวาสเข้ามาศึกษาได้ เหมือนเช่นที่มหาวิทยาลัยสงฆ์ในประเทศไทย

นอกจากนี้ ความเจริญทางด้านวัตถุที่เป็นไปอย่างรวดเร็วของสิงคโปร์ จะส่งผลให้คนรุ่นใหม่ละทิ้งศาสนา เพราะมองว่าศาสนาเป็นเรื่องของคนรุ่นเก่า ปัจจุบันกลุ่มคนที่ไม่นับถือศาสนามีจำนวนสูงขึ้นกว่าเดิม (พ.ศ. ๒๕๔๓/ ๔๒.๕%, พ.ศ.๒๕๕๓ /๓๓.๓% =ลดลงจากเดิม ๙.๒%)^{๑๘} ในอนาคตการเผยแผ่พุทธศาสนา อาจต้องปรับเปลี่ยนวิธีการให้น่าสนใจและเข้าถึงง่ายสำหรับคนรุ่นใหม่

บทสรุป

ศาสนาในประเทศสิงคโปร์ มีความโดดเด่นด้านความหลากหลายจากการอาศัยอยู่ร่วมกันแบบสังคมพหุลักษณะ กล่าวกันว่าประเทศสิงคโปร์คือ "หม้อหลอม" ของที่รวมศาสนาต่าง ๆ ที่มีอยู่ทั่วโลก ปัจจุบันคนส่วนใหญ่ในสิงคโปร์เป็นผู้นับถือศาสนา องค์กรศาสนานานาชาติสิงคโปร์ (Inter-Religious Organisation, Singapore) ได้ให้การรับรองศาสนา ๑๐ ศาสนา จากการวิเคราะห์ของสำนักวิจัยพิวเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๗ พบว่าประเทศสิงคโปร์เป็นชาติที่มีศาสนาหลากหลายมากที่สุด จากการสำรวจสำมะโนครัวประชากรเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ พบว่าประชากรส่วนใหญ่ของประเทศสิงคโปร์นับถือศาสนาพุทธมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๒ โดยมากเป็นชาวลิงคโปร์เชื้อสายจีนคิดเป็นร้อยละ ๔๒.๒๙ ศาสนาที่มีผู้นับถือรองลงมาคือศาสนาคริสต์ร้อยละ ๑๘.๗, ไม่นับถือศาสนามร้อยละ ๑๗.๕, ศาสนาอิสลามร้อยละ ๑๔, ศาสนาพื้นบ้านจีนและลัทธิเต๋าร้อยละ ๑๑, ศาสนาฮินดูร้อยละ ๕ ศาสนาซิกข์และอื่น ๆ ร้อยละ ๐.๙ ในส่วนของพระพุทธศาสนา มีการบริหารในรูปขององค์กรวัดที่ทำหน้าในการบริหารกิจการพระพุทธศาสนาในองค์กรรวม หรือการบริหารรูปขององค์กร สมาคม ที่ทำหน้าที่ในการบริหารกิจการพระพุทธศาสนาในองค์กรรวม ทำให้กิจการพระพุทธศาสนาได้กลายเป็นส่วนสำคัญในการบริหารจัดการ ในส่วนของมหาวิทยาลัยได้มีการจัดการบริหารกิจการพระพุทธศาสนาและกลายเป็นส่วนสำคัญของการจัดการด้วยเช่นกัน

คำถามท้ายบท

๑. พัฒนาการของรัฐชาติสิงคโปร์ มีประวัติและพัฒนาเป็นอย่างไร
๒. พัฒนาการของพระพุทธศาสนาในประเทศสิงคโปร์ มีส่วนสำคัญต่อประชาคมสิงคโปร์อย่างไร ?
๓. รูปแบบการบริหารกิจการพระพุทธศาสนาในสิงคโปร์ มีลักษณะอย่างไร อธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ
๔. การบริหารกิจการพระพุทธศาสนาในองค์กรรวมจะมีพัฒนาการและความสำคัญต่อการบริหารกิจการพระพุทธศาสนาในประเทศสิงคโปร์อย่างไร ?

^{๑๘} Singapore Department of Statistics, Census of Population ๒๐๑๐ Statistical Release ๑, p ๒๙.

อ้างอิงท้ายบท

- กรมการศาสนา. (๒๕๕๗). ศาสนาในอาเซียน. กรุงเทพฯ: การศาสนา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- ดี.จี.ฮอลล์. (๒๕๕๙). ท่านผู้หญิงวรุณยุพา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา และคณะ แปล. ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้: สุวรรณภูมิ-อุษาคเนย์ภาคพิศดาร (เล่ม ๒). กรุงเทพฯ: มุลนิธิโตโยต้าแห่งประเทศไทย.
- จำนงค์ ทองประเสริฐ. (๒๕๕๔). ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาในเอเชียอาคเนย์. กรุงเทพฯ: บริษัท สหธรรมิก จำกัด.
- พระพรหมคุณภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (๒๕๕๒). กาลานุกรมพระพุทธศาสนาในอารยธรรมโลก. กรุงเทพฯ: ผลิธัมม์.
- พื้น ดอกบัว. (๒๕๕๔). ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาในนานาประเทศ. กรุงเทพฯ: โสภณการพิมพ์.
- ธนู แก้วโอกาส. (๒๕๔๙). ประวัติศาสตร์เอเชียยุคใหม่. กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.
- ภูวดล ทรงประเสริฐ. (๒๕๕๐). รากเหง้าอิทธิพลการเมืองจีนในอุษาคเนย์. กรุงเทพฯ: บริษัทพิฆเนศ พรินท์ติ้ง เซ็นเตอร์ จำกัด.
- วิทย์ บัณฑิตกุล. (๒๕๕๕). สิงคโปร์. กรุงเทพฯ: บริษัทวีพริ้นท์ (๑๙๙) จำกัด.
- วีไล ศิลปอาษา. (๒๕๕๗). โลกทัศน์ของคนสิงคโปร์จากภาษิต. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตฺโต). (๒๕๔๐). พระพุทธศาสนาในอาเซียน. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา.
- Singapore Department of Statistics. (2011). Census of Population 2010 Statistical Release 1. Singapore.
- <http://www.thai-aec.com/ประเทศอาเซียน ๑๐ ประเทศ, ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๙>
- <http://www.wikiwand.com/th/ศาสนาพุทธในประเทศไทยสิงคโปร์, ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๙>
- The Buddhist College of Singapore, <http://www.bcs.edu.sg/en/>, ๑๑ มิ.ย.๒๕๕๙
- วัดทิเบตในสิงคโปร์, <http://www.sakyatenphelling.org/>, ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๙

